

[Tange.]

Økonomien ved at indføre en Økonoma, og dette synes i alt Fald i Øjeblikket at virke langt mere tilfredsstillende.

Det er ikke tilstrækkelig afklaret endnu, om den Ordning, man har indført for et Aars Tid siden, ikke vil bevirke, at Skolen godt fremdeles kan drives som Kostskole uden at give noget nævneværdigt Tab. Det er i hvert Fald ikke tilstrækkelig oplyst, at en Skole, selv om Elevantallet kun er 18, ikke kan drives som Kostskole, naar man har den rette til at forestaa Økonomien. Og det er ganske givet, at Nedlæggelsen af Bogø Navigationsskole som Kostskole vil betyde vanskeligere og dyrere Uddannelse for de Elever, der nu en Gang søger denne Skole.

Dertil kommer endelig den Tradition, som knytter sig til denne Skole, og som vi fra vor Side ikke synes, vi kan se bort fra. Det er nu en Gang Bergs gamle Skole, det er den Skole, der for ca. 60 Aar siden blev oprettet af Politikeren C. Berg, og det er den Skole, der gennem de mange Aar har været knyttet saa stærkt til Bergs Navn. Det er muligt, at det Tidspunkt kan komme, da denne Skole, og maaske ogsaa andre Skoler, ikke kan opretholdes, men vi ønsker meget nøje undersøgt, om dette Tidspunkt er indtraadt allerede nu, og det er selvsagt, at vi netop i Aar, hvor vi fejrer Hundreaarsdagen for Bergs Fødsel, ikke med Glæde gaar med til at nedlægge denne Skole.

Endelig kommer dertil et andet Hensyn, som det forekommer mig maa tages i Betragtning ved denne Lejlighed, Hensynet til Bogø Kommune. Bogø Kommune er i sig selv en lille Kommune, og det er givet, at Navigationsskolen gennem disse 60 Aar har betydet overordentlig meget for Kommunen. Det er derfor ogsaa naturligt, at Sogneraadformanden i den Henvendelse, jeg nævnte før, meget indtrængende henstiller, om det dog ikke kan undgaas at nedlægge Skolen, idet han gør opmærksom paa de skæbnesvangre Følger, dette vil faa for Kommunen.

Disse Grunde, som jeg her har anført, forekommer mig at gøre det nødvendigt i et Udvalg at se nærmere paa Sagen og undersøge, om det virkelig er nødvendigt at skride til Nedlæggelse af denne Skole nu.

Endelig er der den tredje Grund, som jo i Forslaget angives som den væsentligste Grund til dette Lovforslags Fremkomst. Der staar i Bemærkningerne til Lovforslaget:

„Naar man imidlertid nu foreslaar Skolen nedlagt, skyldes dette dog ikke alene økonomiske Grunde, men ogsaa

— og nok saa meget — Hensyn til den mest formaalstjenlige Anvendelse af den samlede Stab af Lærere ved Navigationsvæsenet.“

Og videre er der gjort Rede for, hvor vanskeligt det er at faa tilstrækkelig mange Lærere til de Navigationsskoler, vi har nu.

Dette er utvivlsomt rigtigt. Der er ingen Tvivl om, at Forholdene har udviklet sig saadan, at der er Mangel paa Lærerkræfter til de Navigationsskoler, vi har; men der er heller ingen Tvivl om, i hvert Fald for mig, at denne Mangel paa Lærerkræfter i væsentlig Grad er fremkaldt af Ministeriet selv, og Spørgsmaalet bliver nu, forekommer det mig, om denne Vanskelighed skal overvindes ved at nedlægge de bestaaende Skoler, eller om den eventuelt kan overvindes paa anden Maade.

Ingen, som har haft Lejlighed til at følge lidt med i dette Spørgsmaal, kan være i Tvivl om, at der fra Ministeriets Side lige siden 1922 er arbejdet — jeg tror man godt kan sige arbejdet bevidst henimod det, vi staar overfor her, nemlig at faa flere Skoler nedlagt. Allerede i 1922 var man fra Ministeriets Side inde paa, at der skulde nedlægges flere Skoler, men Rigsdagen standsede den Gang, hvor vi staar nu; vi beholdt altsaa de Skoler, vi har nu.

Men Konsekvensen af Rigsdagens Stilling i 1922 burde efter min Mening have været den, at man i Aarene derefter havde søgt at forbedre Navigationslærernes Kaar saadan, at den fornødne Tilgang kunde sikres. Det er det, der ikke er sket. Da Loven i 1922 blev vedtaget, kunde man sige sig selv, at hvis der ikke indtraadte en Forbedring i Kaarene for disse Lærere, vilde den Dag komme, da Tilgangen blev for lille, og man fik for faa Lærere. Ikke desto mindre er der siden 1922 ikke foretaget noget som helst for at forbedre disse Læreres Kaar, og Resultatet er det, som vi i Dag staar overfor, at Ministeriet maa henvise til, at der ikke er tilstrækkelig mange Lærere til de Skoler, vi har, og at man derfor maa gaa til en Nedlæggelse. Skal dette fortsættes, er det givet, at saa er det Tidspunkt ikke fjernt, da vi ikke alene maa nedlægge Bogø Navigationsskole, men ogsaa maa nedlægge flere Skoler.

Vi fra vor Side er ikke sikre paa, at den Udvikling, som, jeg kan vel sige fra en bestemt Side indenfor det tidligere Handelsministerium, altsaa det nuværende Søfartsministerium, lige siden 1922 har taget Sigte paa at samle hele Navigationsundervisningen saa vidt muligt i een Skole